

Ian Smiths son i Arvika: - Sanktioner kan inte avskaffa apartheid

ARVIKA Statsminister Ingvar Carlsson får fullt stöd för sin inställning i Sydafrika-frågan av Alec Smith - son till Rhodesias siste premiärminister Ian Smith. Just nu gästar han Arvika där han träffade skolelever på onsdagen och föreläser i kväll, torsdag, på Taserudskolan.

- Apartheid går inte att reformera bort - det måste avskaffas. Därför gör Ingvar Carlsson rätt när han försöker samla en världsupinion mot regimen istället för att göra en enskild sanktion, säger Alec Smith och understryker att det krävs en rad faktorer i samverkan för att åstadkomma en förändring. En av dessa faktorer utgörs av fackföreningsrörelsen.

- Kunde den svarta befolkningen organisera sig till en generalstrejk skulle de omedelbart lamslå Sydafrika. Det skulle ge mer effekt än tio års sanktioner, säger Alec Smith som har en fascinerande bakgrund. Som son till den vite premiärministern var han ytterst privilegierad. Han brydde sig inte om skolor och utbildning men fick ändå plats vid universitetet där han läste juridik och teologi.

Men undervisningen brydde han sig inte om. Istället konsumerade han stora mängder alkohol som han kombinerade med olika droger. Han blev narkoman och uppmärksammas över hela världen när han greps för narkotikalangning. Eftersom han var son till premiärministern slogs nyheten upp i alla världens tidningar.

REMARKABEL HÄNDELSE

- Men därmed inträffade en remarkabel händelse i mitt liv och jag mötte Jesus, säger Alec Smith som blev plötsligt omvänd och började läsa Nya Testamentet.

Den forne narkomanen blev fältpräst och inledde ett omfattande försoningsarbete där han under fem intensiva år byggde broar mellan svarta och vita i Rhodesia, nuvarande Zimbab-

Alec Smith ger statsminister Ingvar Carlsson fullt stöd för sitt agerande i Sydafrika-frågan. Här är han omgiven av Jan Franzén i Arvika och översättaren Finn Harald Wetterfors.

we. Han åstadkom något av en moralisk upprustning och kom mer än någon annan att påverka landets utveckling om vilket han nu skrivit en bok, Nu är vi bröder, som i dagarna kommit ut på flera språk. Bland annat svenska, norska, danska, finska, engelska och franska.

BARA SKOGAR...

I Arvika fångade man omedelbart Taserudselevernas intresse och han väckte munterhet när han berättade att han aldrig hade kunnat drömma om att Arvika hade någon skola.

- I den här delen av Sverige trodde jag det bara fanns skogar...

Eleverna frågade om faderns reaktioner och Alec Smith berättade att han fått fullt stöd efter hand.

- Far trodde de skulle ta 1 000 år innan Rhodesia skulle bli fritt och de svarta skulle få samma rättigheter som de vita. Nu är den rättigheten lagfäst, sa Alec Smith som behövde längre tid för att utveckla svaret på frågan om Zimbabwes situation gick att överföra på Sydafrika.

- Jag tror att det politiska förhållandet var detsamma och förändringen skulle säkert inte bli annorlunda. Men det tar tid, menade Alec Smith som tog lång tid på sig att svara på frågan om han trodde att han själv skulle få uppleva ett fritt Sydafrika.

- Jag vill göra det - och jag vill gärna se att Nelson Mandela blir statsminister.

Alec Smith underströk dock att det var en komplicerad situation i Sydafrika.

- Problemet är uppenbart apartheid - och svaret är att det måste avskaffas.

OFFENTLIG FÖRELÄSNING

- Men det är ett mycket stort problem att gå från det ena till det andra, sa Alec Smith som håller en offentlig föreläsning i Taserudskolans aula i kväll. Han kommer nätmast från Stockholm där han besökt Stockholms Universitet. I Arvika bor han hos paret Jan och Ingrid Franzon som vistades i Zimbabwe under två år 1981-1983. Med sig har han också Finn Harald Wetterfors

som vistades i Rhodesia 1975. Han har också översatt Alec Smiths bok till svenska som är ett språk som Alec Smith förstår - men inte talar.

- Däremot lär jag mej norska, säger han och förklarar att han är gift med norskfödda Elisabeth med vilken han har två barn.